

Tamme Leht

Aprill/Mai 2018

„Mõned asjad peaksid jääma nii, nagu nad on”

J.D. Salinger

Pea laiali otsas

“Eks see kevad olegi üks segane aeg,” ütles mulle teine Liisa ja silmapilkselt asendus paanika kergendustundega, sest olime parasjagu aru saamas, et uuel lehenumbril polegi ühtegi läbivat teemat. Samas on igasugune vabadus ja raamide puudumine tänapäeval aktsepteeritav, niisiis otsustasin selle numbri puhul mängida segadusekaardile. Segadus ja püsimumatus – mis puudutab kooli, siis leian, et tõusvate temperatuuride, roheluse ja linnulaulu saatel motivatsioon pigem tõuseb, sest kohale jõuab tõsiasi, et jälle on kohe õppeaasta läbi. Kuid motivatsiooni tõus ei välista püsimumatust ehk produktiivsuse jaoks peaks ikka pingutama, sest keegi teine ei saa elada meie eest ja vastutuse võtame ise. Lehenumbri kohta veel nii palju, et kuna üldpilt on kirju, siis antud numbrist leiab igaüks endale midagi meelepärast: põnevaid reisiseiklusi, raamatusoovitusi, õpetaja Helgi Suurmetsa naljanurga, jooganurga, põnevat infot õpetajate kohta, horoskoobi ning palju muud põnevat! Rõõmustada võivad ka kõik kalambuuriõbrad! Miks? Loe ja saa teada!

Liisa Plovits — peatoimetaja

Tamme Lehe toimetetus

Liisa Plovits -
peatoimetaja, kül-
jendaja

Eliisa Raal -
toimetaja, küljendaja

Mari Krüüner -
toimetaja

Liisu-Johanna Olgo -
toimetaja

Kristjan Kriisa -
toimetaja

Kertu Kollo -
toimetaja

Liisa Kukkes -
toimetaja, küljendaja

Marju Vestman -
keeletoimetaja

Anel Neumann -
toimetaja

Johanna Keres -
toimetaja

Karl Pütsepp -
juhendaja

Foto: Liisa Kukkes

Kevadine raamatunurk

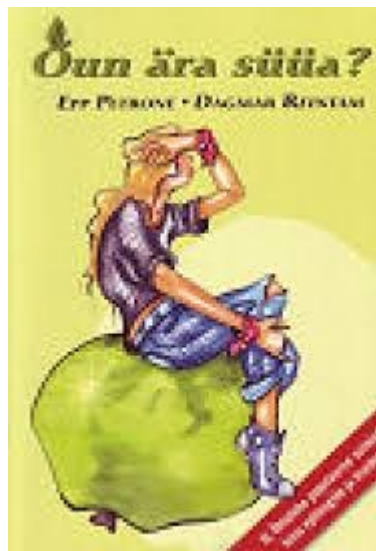
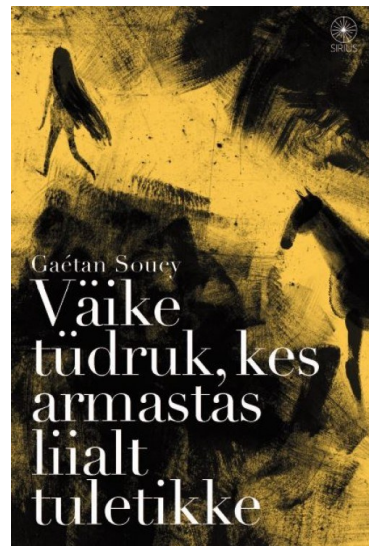
Eliisa Raal

Väsitav talv on lõpuks möödas ning ilmad lähevad aina soojemaks ja ilusamaks. Sellest inspireerituna valisin ka järgnevad teosed, mis on oma olemuselt lihtsamad ja küllaltki õhukesed.

G. Soucy “Väike tüdruk, kes armastas liialt tuletikke”

Kusagil karmi kliimaga nimetus Põhjamaa paigas suures ja üksildases maavalduses ning muust maailmast täielikus eraldatuses elanud laste elu pöörab pea peale isa ootamatu surm. Üks lastest peab päevikut ja selles omalaadses kroonikas hakkab tasapisi kooruma tõde, milles on nii huumorit kui eksistentsiaalset traagikat, valduste elu ja selle elanike kohta. Gaétan Soucy romaanis on mängulisust ja pinget, see on ühteaegu lummas ja õudutekitav lugu, kus miski pole nii, nagu esmapilgul paistab.

Gaétan Soucy on selle teose kaante vahele peitunud hämmastava loo, mis pakub lugejale üllatusi esimesest leheküljest viimaseeni välja. Peites endas kaunist keelekasutust ja uskumatut lugu, käsitledes keerulisi teemasid ja mõjudes omamoodi õpetlikuna, on see imeline ja kahtlemata meeldejääv teos, mis jääb kummitama veel pikaks ajaks peale lugemist. Selle arvamusega nõustus ka Andrus Kivirähk, kelle vaatenurgast oli tegu viimasel ajal ilmunud ilukirjanduslikest teostest kõige erilisemaga.

E. Petrone, D. Reintam “Õun ära süüa?”

Raamat räägib naiivsevõitu tütarlapse katsetustest oma elu sasipundart lahti harutada, kuid paraku mässib ta end seeläbi aina hullematesse suhte- ja sõltuvusafääridesse. Tema seiklused viivad teda välismaale, kokku kõige erinevamate inimestega ja olukordadega.

Tegu on mõnusalt lihtsa naistekaga. Sündmustik areneb kiiresti ja tekst on lusus, olgugi et võib-olla mitte kõige realistlikum. Samas tõstavad tugevad liialdused põnevust ning teevad raamatu käestpaneku raskeks. Ka Maret Kuura soovib!

Esimesed läbi aegade

Lõppemas on aprill ja aeg on meenutada seda, mida on tehtud esimesel aprillil. Kuna aprilli esimesel päeval on tavaks palju nalja ja seda on tehtud juba väga pikalt, siis siin on kolm huvitavat aprillinalja, mis on maailmas tehtud.

1. Vasakukäeline burger

Burger King avaldas 1. aprillil 1998 ajalehes USA Today reklaami uuest burgerist, mis on mõeldud vasakukäelistele, tollel hetkel oli neid ameerikas 32 miljonit. Burgeriks oli nende klassikaline Whopper, milles olid kõik koostisosad pööratud ringi 180 kraadi. Kuigi inimesed teadsid, et tegemist on naljaga, pöördusid paljud Burger Kingi poole sooviga saada vasakukäeliste burgerit.

Kristjan Kriisa

2. Mustvalge telekas värviliseks

1. aprill 1962 on rootslastele meeldejäanud kui sukkade otsimispäev. Uudistekanali tehnikaekspert tutvustas hommikul uudistes nende uut tehnikat, mille abil saab mustvalge teleka muuta värviliseks. Selleks tuli tõmmata nailon-sukk teleka ette ja valguse murdumisel pidi sukk muutma pildi värviliseks. Tegelikult hakati Rootsi värvilist telepilti edastama samal kuupäeval, aga kaks aastat hiljem.

3. Gravitatsioon kaob

BBC raadio hommikusaates 1. aprillil oli külaliseks astroloog Patrick Moore. Ta teatas, et tänu planeetide joondumisele kell 9:47 kaob hetkes Maa külgetõmbejõud. Tegelikult seda ei juhtunud, aga järgnevatel päevadel kontakteerusid mitmed inimesed BBCga teatamaks, et nendega juhtus see päriselt.

Fotod saidilt: <http://hoaxes.org/aprilfool>

***Peo käigus katki minevad asjad on
peolagunevad - Keiti Vilms***

Valedes tõde

Anel Neumann

Tõnu Õnnepalu
"Valede kataloog. Inglise aed"
EKSA, 2017

"Aga kirjanduse ilmselgelt ja ainus veel mõttekas missioon on tunnistada. Mida vähem kunstiliselt, seda parem. Kõik kunsti vormid on muutunud valelikeks. Eks minagi ju taha, et see, mis ma kirja panen, oleks kuidagi ka ilus, vähemalt efektne. Südamis ei taha ma muud kui ilusat valet. Kas tasub sellele vale-armastusele vastu hakata?" (lk 102-103)

Tõnu Õnnepalu (sünd 1962) on uuema eesti kirjanduse üks mõjukamaid autoreid, kes on silma paistnud nii mitmekülgse prosaisti, esseisti, näitekirjaniku kui ka luuletajana. "Piiririik" (1993), "Flandria päevik" (2008) ja "Mandala" (2012) on vaid mõned näited tema menukatest teostest. Lisaks on ta üks Eesti enim tunnustatud kirjanikke: teda on pärjatud mitme kultuurkapitali aastapreemiaga teoste "Hind", "Flandria päevik" ja "Ainus armastus. Valik esseid" eest. Käesoleva teosega "Valede kataloog. Inglise aed" võitis Tõnu Õnnepalu 2018. aasta kultuurkapitali esseistika aastaauhinna.

"Valede kataloog. Inglise aed" on kirjutatud nagu päevik, milles iga peatükk märgib uut sissekannet. Kirjutades ei ole Õnnepalu oma mõtete edasiandmiseks loonud väljamõeldud tegelasi või sündmusterohkeid stseene, vaid võtnud näiteid elust enesest. Vähemasti tundub nii. Ta oleks justkui lasknud oma mõtetel joosta ning pannud need siis sõna-sõnalt kirja, kasutanud iseenda peal teadvuse voolu tehnikat. Me kõik teame, millised mõtted olla võivad. Segased, vahepeal endalegi jälgimatud, laialivalguvad, kattuvad. Mõnikord tohutu pikad, nii et lõppu jõudes ei mäleta enam, kust alustasime või kuhu päriselt jõuda tahtsime. Autor on tihti üritanud lausete keskel oma mõtteid selgitada, mistõttu pidin mõnd lauset lugema mitu korda. Aga ma ei pane seda Õnnepalule pahaks. See andis teosele toore, hoolitsemata ilme, mis muutis teose loomulikumaks, vahetumaks.

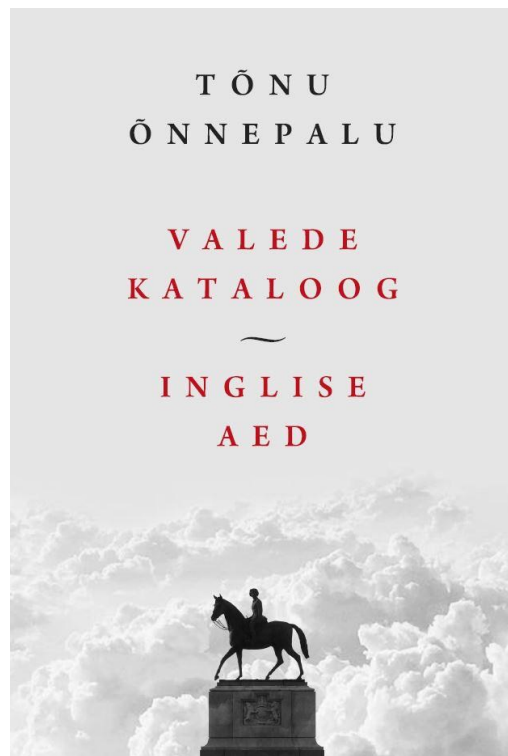

Õnnepalu on kirjandusmaastikul silma paistnud oma teoste ebamäärase žanrimääratluse poolest. Nii on see ka teosega “Valede kataloog. Inglise aed”, mille sissejuhatus meenutab esseed, ülejäänud peatükkides segunevad päevikusissekanded romaaniga, tegelikkus fiktsiooniga. “Valede kataloog. Inglise aed” on teos, milles leidub midagi igale lugejale.

Autor, kes on ühtlasi loo peategelaseks, kutsub lugejat kaasahaaravate, ent lihtsate kirjeldustega oma mõtetest ja tegudest. Ka kõrvaltegelasi (töökaaslast, perekonda ja tööandjaid) on Õnnepalu osavalt loo jutustamises ära kasutanud: nemad suunavad lugeja mõttekäiku, pööravad tähelepanu olulisele. Nad annavad teosele hinguse, mis tekitab tunde, nagu loeks omaenda mõtteid.

“Valede kataloogis” käsitleb Õnnepalu probleeme, millega me iga päev silmitsi seisame või millele mõtleme. Või siis ka ei mõtle, sest ei oska. Või ei taha... Teost lugedes märkasid mitmeid probleeme, millest isegi mõelnud oled. Küsisid endalt ikka ja jälle: kui sellele mõelnud oled, miks sa siis selle mõttega midagi peale ei hakanud. Õnnepalu ei paku teoses probleemidele lahendusi. Pigem meeldib talle neid loetleda, lisades omalt poolt mõne mõtte või tunde ning suunates siis lugeja ise edasi mõtlema. Tunnen, et sooviksin raamatu esimest osa veel paar korda lugeda, selleks et saada paremini aru probleemidest, mida algul ei mõistnud, ning siis autori abiga valedest kaugemale jõuda.

“Valede kataloog. Inglise aed” on just see kirjandusteos, mida lugeda, kui soovid end unustada. Kuna tekst on stililiselt varieeruv, ei ole selle lugemine väsitav. Lisaks kätkeb see endas laia teemavalikut (alustades keelest ja ajakirjandusest ning lõpetades inimsuhete ja surmaga), mistõttu on selles igapäevase midagi. Õnnepalu mõtted on kohati südantlõhestavalt kurvad ja masendavad, aga nendes leidub ka naljakaid kilde ja suuri õppetunde. Raamatu lugemiseks tuleks aega võtta, et jõuaks autori mõtetega kaasas käia. “Valede kataloog. Inglise aed” on teos, mida loeksin väsimata ikka ja jälle uuesti ning iga korraga üha uusi tähendusnünasid avastades.

Kultuuri looja ja hoidja

Nii aktiivset kultuuritegijat, nagu seda on 10. KU klassi Joonas Taniloo, **Anel Neumann** annab otsida. Ta on esindanud kooli mälumängudel ja olümpiaadidel, võtab osa näiteringi tegevustest, laulab kooris ning tegeleb pärimusmuusikaga. Nüüd liitub ta Tamme Lehega. Lisaks korraldab ta tänavu emakeelenädala. Kuidas ta Tartu Tamme gümnaasiumisse sattus ning mis teda kultuuri juures köidab?

Kuidas sa ennast kooliperele tutvustaksid?

Olen selline rahulik tagasihoidlik inimene. Ja mul on aja jooksul tekkinud erinevaid huvisid. Mulle meeldib muusika, õpin erinevaid pille ja nüüd hakkasin näitlemisega tegelema. Arvan, et olen üsna mitmekülgne, kultuurihuvi on mul suur.

Miks sa TTG kultuurisuunda otsustasid tulla?

Alguses ma ei plaaninudki siia tulla. Mõtlesin, et lähen hoopis Poska gümnaasiumisse või kuhugi mujale, aga otsustasin, et käin ikka kõigi Tartu gümnaasiumite lahtiste uste päevadel ära. Siis sattusin siia ka. Mulle hakkas see kool kohe meeldima, esiteks võlus koolimaja ära. See on meil ikka väga ilus maja: avar ja mõnus. Ja kui ma kultuurisuuna kohta kuulsin ning ise lisaks uurisin, tundus mulle, et äkki see ongi see õige koht, kuhu tulla. Olen väga rahul! Meil on nii vahva klass, õpetajad on toredad ja suund on ka huvitav. Mulle väga sobib.

Millega sa oma vabal ajal tegeled?

Üks suur huviala on muusika. Mängin mitut pilli. Torupilliõpinguid alustasin umbes aasta tagasi, õpin seda muusikakoolis Helivõlu. Aprilli alguses oli mul koos isaga Tartu Jaani kirikus kontsert. Isa mängis orelit, mina mängisin torupilli ja laulsin rahvalaule. Teist puhkpilli mängin ka, saksofoni. Laulmisega olen tegelenud juba päris väikesest peale. Viimasel ajal olen huvitatud rohkem folkmuusikast, aga laulan ka palju muud. Tamme segakooris laulan, üldse peale

varem lähemalt kokku puutunud - selles osas olin täiesti puhas leht. Olen sellega tegelenud nüüd juba üle poole aasta. On olnud päris huvitav, olen saanud aimu sellest, mida näitlejatöö endast kujutab.

Kuidas sa oma tee pärimusmuusika juurde leidsid?

Esimene, kellelt see mõte tuli, oli ansambel Curly Strings. Kuulasin neid ja hakkas kohe meeldima. Hakkasin käima Tartu folkiklubis. Seal saab kohtuda toredate muusikutega, kellel on palju inspireerivat öelda. Viljandi pärimusmuusika festival ja sealne õhkkond süvendas veelgi huvi folkmuusika vastu. Sealt edasi olen ise kuulanud erinevaid ansambleid. Aga arvan, et mõte hakata torupilli mängima tuli ansamblilt Trad.Attack!, kus Sandra Vabarna seda pilli efektselt mängib.

Kust tuli mõte, et võiks näiteringi ka proovida?

See tuli vist siis, kui ma kooli kohta uurisin, milliseid huviringe siin on. Vaatasin kodulehte ja nägin, et Tammel on näitering olemas. Minu põhikoolis seda polnud. Aga kuna mulle meeldib väga teatris käia ja erinevaid etendusi vaadata, siis mõtlesin, et oleks huvitav seda ala ka lähemalt tundma õppida. Miks mitte siin näiteringi proovida, katsetada.

Rääkides näitlemisest, kas sulle pakuvad ka mõned teised teatriga seotud valdkonnad huvi?

Jah, teatriteadused tunduvad väga huvitavad, neid tutvustati meile suunatudvustuskursusel. Dramaturgi töö isegi pakuks huvi, aga lavastamine on ikka päris keeruline asi, seda ma enda peale ei võtaks. Selleks on natuke rohkem kogemust ja teadmisi vaja.

Foto: Anel Neumann

Mängisid "Sütikus" peaosa. Millised on muljed?

See oli minu esimene nn õige näitlejatöö. See oli väga suureks üllatuseks, et "Sütiku" lavastaja Ronja mulle sellist rolli pakkus. Ma ei osanud sellega üldse arvestada. Mina peaosa mängima?! Aga see on olnud väga põnev. Hästi palju on muidugi õppimist, näiteks kui oluline on rolli sisse elamine. Ma ei osanud arvatagi, kui keeruline see on. Peab ikka täiesti sellesse rolli sisse elama, mida sa mängid. Selleks vaatasin koos teistega filmi "Grave of the fireflies", mille põhjal see lavastus tehtud on. Palju abi oli lavastaja ja juhendaja kommentaaridest, püüdsin nendega arvestada ja neid kodus läbi mõelda. Kui ise teatris etendusi vaatamas käisin, siis jälgisin veel põhjalikumalt kui muidu näitlejate häälekasutust ja kehakeelt. Seda on olnud väga huvitav õppida ja üldse mitte lihtne. Eks ma sain selle järgi aru, et elukutselt näitlejaks ma saada ei taha. See pole minu jaoks päris see. Aga väga põnev oli ennast selles vallas arendada.

Kas plaanid näiteringis jätkata?

Pean sellele mõtlema, ma pole päris kindel. Teisi tegemisi on palju ja näitering nõuab ikka korralikult aega. Alguses mõtlesingi, et on ainult teispäevased proovid, aga tegelikult oli neid proove enne esinemist ikka päris palju ka peale kooli ja vahetundides. Selle teemaga pidi ikka kogu aeg tegelema, sellele palju mõtlema ja kodus edasi arendama. Ma pole päris kindel, et järgmisel aastal jätan, kuna muid tegemisi on palju ja huviseid on nii erinevaid.

Kuidas sinust mälumängur sai?

Mälumängudel hakkasin osalema sellest kooliaastast. Kuna põhikoolis meil koolisiseseid turniire ei olnud ja kooliväliseid meile ka eriti ei reklaamitud, siis ma sellega ei tegelenud. Mälumängudele sattusin nii, et nägin kooli mälumängu reklaami, meie klass pani võistkonna kokku ning mõtlesin, et prooviks ka. Enamjaolt olemegi käinud kooli mälumängudel, nüüd aprillis osalesime Tallinnas Hardi Tiiduse nimelisel mälumängul "Uus hõbe". See oli põnev!

Mis ained sind koolis huvitavad, millistega veel tegeleda tahaksid?

Järgmisel aastal plaanin kindlasti laulmist segakooris jätkata, see mulle meeldib. Kooris laulmine on minu arvates väga tore ja lõbus. Kindlasti tahaksin proovida Tamme Lehe keeleteimetaja tööd, arendaks oma eesti keelt. Peale eesti keele ja kirjanduse huvitavad mind veel usundiained. Praegu on mul valikaine uusususunditest, see on põnev. Selle kursuse käigus olen avastanud, et see teema huvitab mind väga. Lisaks meeldivad mulle võõrkeeled, näiteks saksa keel. Juurde tahaks õppida ladina või prantsuse keelt. Palju on veel aineid, mis mind huvitavad. Kultuurisuuna suunaained on ka väga head, eriti kirjandus- ja teatriteemalised. Ootan juba 11. klassi kursuseid, arvan, et need tulevad põnevad.

Korraldasid märtsikuus emakeelenädalat. Kuidas sellisele mõttele tulid?

Õpetaja küsis tunnis, kas keegi oleks huvitatud selle korraldamisest. Ma olin varasemalt mõelnud, mida UPT-ks teha võiks. Mul on kaks ala, mis mulle eriti huvi pakuvad. Üks on eesti keel ja teine ürituste korraldamise pool.

Koduses ringkonnas olin sünnipäevi ja väiksemaid üritusi korraldanud, aga koolis polnud ma midagi sellist kunagi teinud, midagi suuremahulist. Aga ma mõtlesin, et oleks põnev end arendada ning kaks asja siduda, kaks huvi. Korraldasin nädala, sest minu arvates oli see TTG-s alati niimoodi olnud. Lugesin natukene kodulehte, tutvusin varasemate töödega ja õpetaja mainis ka nädalat. See tuli kuidagi loomulikult, isegi ei tulnud pähe, et korraldaks ainult päeva.

Milline oli tagasiside?

Nendelt, kes osalesid, oli tagasiside üldiselt positiivne, aga kuna meie koolis on peale humanitaar- ja kultuurisuuna veel looduse-, tehnoloogia-, IT- ja meditsiinisuund, siis neid ei suutnud me selle nädalaga veel piisavalt kõnetada. Tihti vastati, et ei osalenud, sest teema ei pakkunud huvi.

On sul soovitusi neile, kes plaanivad sarnaseid üritusi korraldada?

Kindlasti siduda kõiki suundi. Pakuti näiteks spordiga siduda. Kooskõlastamine on hästi oluline, iga väiksemagi asja peaks kooskõlastama nii õpetajate kui ka näiteks kooli juhtkonnaga. Me korraldasime filmiõhtu, millest tahtsime teha avalikku üritust, et ka inimesed väljastpoolt saaks tulla. Selgus, et päris nii lihtne see ei ole. Veel on oluline ka infot võimalikult palju levitada, et ikka kõik oleksid teadlikud. Õpilaste tagasisidest tuli välja, et mõned ei saanud lihtsalt infot kätte. Ning ka õpetajaid kindlasti kaasata! Neile meeldis, et ka nendega oli emakeelenädala programmi jagatud. Meeskond! Üksinda pole sellist asja mõtet korraldada, seda ütlen ka kohe. Kindlasti on meeskonda vaja. Ma ise mõtlesin alguses, et ma teen üksi, milles küsimus, aga see on võimatu! Meeskonnaga kindlasti läbi rääkida, mida keegi tegema peab, et kõik ilusti teaks ja midagi ei jääks lahtiseks. Mul oli küll väga tore korraldusmeeskond, suur aitäh kõigile, kes olid abiks.

Rääkides eesti keelest, oled ka olümpiaadidel käinud. Kuidas seal läinud on?

Nüüd gümnaasiumis olen jah kahel eesti keele olümpiaadil käinud. Käisin TÜ emakeele- ja linna õigekirjaolümpiaadil. See on mulle tegelikult uus kogemus, sest ma pole varem eesti keele olümpiaadidel käinud. Tore on eesti keelest lugeda ja seda juurde õppida. Meie klassil on hästi tore eesti keele õpetaja Maiu Nurka, kes on mind valmistumisel palju abistanud ning eesti keele vastu huvi tekitanud. Emakeeleolümpiaadil sain enda vanuserühmas kuenda ja õigekirjal kümnenda koha. Kindlasti tahan järgmisel aastal uuesti osaleda.

Foto: Lisette Lill

Millised teoseid oled hiljuti lugenud, näinud või kuulanud, mida teistelegi soovitaksid?

Käisin hiljuti vaatamas eesti filmi "Seltsimees laps". See on väga hästi tehtud, lugu on ka mõtlemapanev. Soovitan kõigil vaatama minna! Lugeda soovitan Jaan Tätte näidendit „Ristumine peatega”. See on mõnusa keelekasutusega ja teemad on tänapäevalgi aktuaalsed, kuigi see on kirjutatud 90ndatel. Puudust pole ka huumorist. Soovitan näidendit just sellepärast, et mulle endale meeldib sellest žanrist teoseid lugeda. Selle põhjal on tehtud ka väga hea film – jällegi, soovitan vaadata.

Kõrgete tornide linn

“Vabandust, kas Te räägite inglise keelt?” küsisin vastu kõndivalt sõbraliku näoga prantslaselt. Vastus oli etteaimatavalt eitav, seega tänasin ja otsisin uut inimest, kes võiks mulle potentsiaalseks abimeheks osutada. Olin eksinud ainsa kaaslaste, suure seljakotiga, öises Pariisis. Telefoni GPS ei tahtnud koostööd teha ning aku ei töötanud enam pikalt vastu pidada. Ka järgmised vastutulijad ei rääkinud inglise keelt, kuid meeleheite vaevuses surusin telefoni bussipeatuse nimega neile siiski nina alla. Minu õnneks mõistsid nad mu tõsist probleemi ning asusid lahkelt teed näitama. Üks mure vähem.

Bussipeatuse leidmisega ei olnud mu probleemid aga lahendatud. Juba varsti kõikusin täis linnaliinibussis kesklinnast järjest kaugemale, kus väidetavalt pidi mind ootama Benjamin* - kolmekümnendates infotehnoloogist

vallaline prantslane, kes oli lahkelt nõus noorele eesti neiule öömaja pakkuma.** See oli esimene kord, mil ma kartsin reisis rohkem, kui kodused Eestis. Sest keegi ei teadnud, et vahetult enne reisi kättejõudmist olid Benjamini sõnumid jätnud mulje, et külalishakuse taga on tumedamad, kasuahnemad plaanid.

Õiges peatuses väljunud, asusin otsima Benjamini kodu, mis oleks pidanud olema paarisaja meetri kaugusel. Kuid loomulikult eksisin ma jälle ära! Kõndinud juba märksa rohkem ning vähimagi orientiiri kaotanud, kirjutasin jõuetult talle lihtsalt oma asukoha. Hetk pärast seda lülitus telefon tühja aku tõttu välja ning mul ei jäänudki muud üle, kui tänavanurgal seista ja loota, et

ta mu üles leiab. Leidiski. Põsemusidega tervitas mind tumedate lokikestega Benjamin ning uuris kohmetus inglise keeles, kuidas mu reis läks. Mul oli tunne, et ta ei mõistnud ühtegi sõna, mis ma rääkisin. Ilmselt oma keeleoskuse puudulikkuse tõttu tundus Benjamin üsna kohmetu ning sellega langes pool kivi südamele - mida üks häbelik prantslane mulle ikka teha saaks.

“Teesklesin, nagu poleks seda märganud, ning mõtlesin, et tegu on juhusega. Mu jale mul ju minna ei olnud.”

Esialgu ei juhtunudki midagi. Käisime söömas ning rääkisime (nii palju, kui keelebarjäär võimaldas) maast ja ilmast. Kuna kell oli palju ja mina pikast reisist väsinud, soovisime üksteisele õige pea ilusat und ning mina suundusin vannituppa. Väikeses vannitoas hambaid pestes

Foto: erakogu

märkasin järsku esimest murettekitavat asjaolu: Benjamin oli oma telefoni vannitoa kapiäärele asetanud, kaamera ilusti minule suunatud. Teesklesin, nagu poleks seda märganud, ning mõtlesin, et tegu on juhusega. Mu jale mul ju minna ei olnud.

Mu pisike mure kulmineerus järgmisel päeval. Olles ammu enne Benjamin üleval, valmistusin end linna minekuks - turistimõnude nautimiseks loomulikult. Korraga avanes elutoa uks ning sisse astus peaaegu täiesti paljas Benjamin, kelle erekteerunud suguti mulle punaste bokserite alt vastu vaatas ja hüüdis: “Tere hommikust!” Nagu Eiffeli torn, millest ei saa mööda vaadata, kui see su vaatevälja jääb.

Tervitasin Benjamini viisakalt ning proovisin käituda võimalikult neutraalselt. Ütlesin, et hakkan kohe minema, mille peale sain informeeritud lisavõtmest ukse kõrval ning loa tulla, millal iganes tahan. Arvasin, et vähemalt kuni õhtuni ei pea ma temaga kokku puutuma ega markeerunud kehaosast mõtlema, kuid mu lootused purunesid, kui olin vaevu majast väljunud ning sain esimese siivutu alatooniga sõnumi: “Igatsen sind! Ootan juba õh-

Nimi on muudetud

****Portaali Couchsurfing kaudu (www.couchsurfing.ee)**

***** Midagi halba siiski ei juhtunud ja kogu lugu lahenes õnnelikult. Soovin, et antud lugu ei ehmataks kedagi Couchsurfingust eemale, ja julgustan antud võimalust reisimisel proovima, kuid panen südamele, et taolise olukorra vältimiseks tasub host'i hoolega valida ning esimeste ohumärkide ilmnemisel kohe viisakalt tulekust keelduda.**

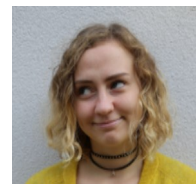
Reisisell Anonüümne Kõrvits

Tagantjärele Tartus- Keiti Vilms

Teatririndel

Anel Neumann,

Liisu-Johanna Olgo

Rahvas kogunes saali ning lava taga kasvas ootusärevus. “Vahekäigus istujad! Palun istuge ühte serva, et oleks võimalik läbi liikuda.” Saal oli veel rohkem rahvast täis, kui oodata oskasime! Siis kustusid tuled ning vaatamäng võis alata. Mis saama hakkab? Iga lavastus kujuneb ju ainulaadseteks etendusteks.

Hiilisime pimeduses oma kohtadele lava külgakardinate vahel. Lavanärvist hakkasid värisema meie jalad ja käed. Tammusime edasi-tagasi ning kordasime peas üle oma repliike. Prožektorid süttisid, peaosatäitja astus lavale, etendus algas.

Nagu ikka laval, juhtus meilgi äpardusi. Kasutasime dekoratsioonina lauda, millele olime teipinud mitu kihti linu. Ühe stseeni ajal aga takerdusid linad laua rataste vahele ning need tulid laua küljest lahti. Pidime kiiresti tegutsema, üritasime tähelepanu tõmbamata linu uuesti laua külge teipida, kuid see ei õnnestunud. Seega hoiatasime kaasnäitlejaid, et laua ja linadega tuleb nüüdsest ettevaatlikumalt tegutseda.

Pimedas lavataguses hakkasid kaduma rekvisiidid ja kostüümid, mis lisas veelgi pinget. Ka tekkis probleeme kostüümivahetusega - selleks oli meil tihti üsna vähe aega ja ruumi. Juhtuski, et näitleja ilmus lavale pooleldi vales kostüümis. Tagasi lava taha ju minna ei saanud! Kiirelt peitis ta seelikusaba särgi alla ning jätkas mängu, nagu midagi poleks juhtunud.

Kätte jõudis viimane stseen. Natukene veel ja ongi veel üks esinemine selja taga. Olime hästi hakkama saanud, etendus sujus plaanipäraselt. Liikumised olid paigas, muusika kõlas kaunilt, kõigil olid oma laused peas. Ei tea, millist tagasisidet kohtunikelt saame. Kõlas viimane repliik, valgus kustus. Valju aplausi saatel ilmusime kogu trupiga kummardama.

Usume, et "Sütik" on lavastus, mis on väärt vaatamist. Peale selle, et see kõnetab publikut on see ka sügavasti mõjutanud meid endid, pannes meid mõtlema elu ja vabaduse väärtuste üle ning tuletades meelde kui tähtis on pere.

Fotod: Tartu Kooliteatrite festival

Suured tänud "Sütiku" trupile!

Tutvume õpetajatega

Sellest õppeaastast on meie seas kuus uut õpetajat. Neist kolme oleme lehes juba tutvustanud ning viimane aeg on heita tutvustav pilk ka neile, kes pole siiani meie leheveergudele jõudnud.

Kertu Kollo

Liisa Plovits

Maiu Nurka

Kuidas Te jõudsite õpetaja elukutseni?

Ega taha juhusele üldjuhul palju eluruumi anda, aga tuleb tunnistada, et pikalt ette planeeritud tegevust minu praeguses ametilises asukohas pole. Ma ei ole see inimene, kes otseteades midagi kõitvat ära tunneks.

Minust pidi saama ajakirjanik. Tegin aga ühel hetkel mõttelise parempöörde. Ilm ei võinud sellest pöörakust üldjoontes muutuda, aga elu on küll kordades rohkem tunda ja näha.

Miks otsustasite kandideerida just Tamme gümnaasiumi?

Veni, vidi ...

Mida Teie tunnis kindlasti teha ei tohiks?

Keegi tark inimene on öelnud, et selge mõistuse esimeheks eelduseks on enamike arvamusega mittenõustumine. Selles mõttes ootan mõistliku miinimuni viidud ebaselget mõtlemist.

Mis on Teie kõige suurem miinus?

Kui milleski on suurem auk ja väiksem auk, siis väga sage li näen seda väiksemat enne.

Parandangi seda.

Lihvituseni.

Mis on Teie lemmikfilm?

Lemmikute kategoorias tiitlite jagamine minu puhul reeglina ei tööta, ausat tunnet tagantjärele ei jää. Ülivõrdes saab harva rääkida. Viimane liigutus aga oli Phyllida Lloydilt filmiga "Raudne leedi" („The Iron Lady“, 2011).

Mis on Teie lemmikraamat?

“Lemmik” selles kategoorias jällegi ei tööta. Viimane headus oli Susan Cane'i "Vaikne jõud. Introverdina maailmas, mis ei lakka rääkimast" („Quiet: The Power of Introverts in a World That Can't Stop Talking“).

Kui on aga vaja inimestest aru saada, võtan ikka-jälle G. Lakoffi, M. Johnsoni "Metafoorid, mille järgi elame".

Kui sõnu saab palju, naudin lihtsust ja tuletan meelde

Agnes de Lastrade ja Valeria Docampo lihtsat tõde raamatus "Suur sõnadevabrik".

Õpilastega ei taha kunagi Oscar Wilde'i klassiruumist välja jätta.

Pilt on kirju, vajaduspõhine.

Milline laul teeb Teil alati tuju rõõmsaks? Viimasel ajal Apelsini "Tean, ei tea".

Foto: erakogu

Nele Rosenberg

Kuidas Te jõudsite õpetaja elukutseni? Ülikooli õpingute ajal sain osa võtta erinevate MOOCide (ingl Massive Open Online Course) loomisest ning korraldamisest ning tänu sealt saadud kogemusele ning õpingute ajal sooritatud praktikale jõudsin õpetaja elukutseni.

Miks otsustasite kandideerida just Tamme gümnaasiumi? Olin mitmete ülikoolis võetud ainete raames käinud erinevates Tartu gümnaasiumites ning Tartu Tamme Gümnaasiumi otsustasin kandideerida kaasaegse õpikeskkonna ja –vahendite tõttu.

Mida Teie tunnis kindlasti teha ei tohiks? Iga klassiga oleme kokku leppinud kindlad reeglid ning minu tunnis ei tohi neid reegleid eirata.

Mis on Teie kõige suurem miinus? Lähen hilja magama, peaksin varem minema.

Häid filme, raamatuid ja laule on palju ning nende seast lemmikut valida on võimatu.

Geio Heil

Kuidas Te jõudsite õpetaja elukutseni? Kuna olen spordiga tegelenud lapsepõlvest saadik, siis tundus loogiline samm hakata just kehalise kasvatusõpetajaks

Miks otsustasite kandideerida just Tamme gümnaasiumi? Kuna eelnevalt olen töötanud gümnaasiumis, siis Tamme gümnaasiumisse kandideerimine tundus õige otsus.

Mida Teie tunnis kindlasti teha ei tohiks? Ei tohiks olla laisk.

Mis on Teie kõige suurem miinus? Joon liiga palju kohvi.

Lemmikfilm: „Roheline miil“

Lemmikraamat: „Rehepapp“

Laul, mis teeb alati tuju rõõmsaks: Eiffel 65: „Blue“

Foto: erakogu

Laavakivid ja lumevangid

Anel Neumann

Islandi arktilises külmuses ja laavakivises pinnases peitub midagi eksootilist, ürgset. Selle poole tõmbab mind tema omanäoline loodus ning toit, mis on kujunenud maailma kuulsateks, kuid on siiski raskesti kättesaadavad. Mina aga ei läinud seal loodust nautima. Sain hoopis võimaluse osaleda neljaliikmelise delegatsiooniga CISV* noorkorraldajate workshopil. *Laagri eesmärgiks oli arutleda erinevate aktuaalsete probleemide üle nii Euroopas kui ka mujal maailmas. Võin lühidalt öelda, et laager osutus oodatust pikemaks.*

Laagri paik asus Vindáshlíðis, bussiga sõites tunni kaugusel pealinnast, Reykjavíkist. Ei läinud kaua kuni tihe linna-ruum asendus hõredalt asustatud maapiirkonnaga, kus kilomeetrite kaupa polnud näha ühtegi talu ning vastu ei sõitnud ainsatki autot. Maanteelt keerasime bussiga käänulisele kõrvalteele, millel poldud pikemat aega lund lükatud. Nii jäigi meie buss ühe järsema kurvi peal lumme kinni. Naljatlesime veel omavahel, et äkki ei saagi me siit välja, jääme ehk lumevangi.

Ilm oli terve nädala ilus ja rahulik: päike paistis, taevast oli pilvitu, puhus õrn tuul. Ajasime vaikselt oma laagriasju ning käisime õhtuti kohalikega mägedes matkamas. Küll aga rääkisid islandlased, et on oodata tormi. Eelviimasel laagripäeval lahkusid kaks-kolm delegatsiooni hirmust tormi tõttu lennukist maha jääda.

Hommikul ärgates vilises väljas nii tugev tuul, et seda oli läbi seinte kuulda (peab mainima, et need seinad polnud

kuigi paksud), aknad olid lume alla mattunud, tee, mida mööda vaevaliselt laagrisse saanud olime, oli haihtunud. Lubatud torm oligi kätte jõudnud. Siiski ei tundunud kõik veel kadunud olevat. Kindlasti lükatakse teed kohe-kohe lahti ning saamegi õnnelikult kõigi oma kohvritega lennujaama.

“Koju ei saanud sel õhtul keegi”

Tunnid möödusid, aga lumelükkajaid ei paistnud kusagilt. Keskpäevaseid lende lükati edasi ja tühistati, mitmed delegatsioonid hakkasid meeleheitlikult endale uusi lennupileteid hankima. Meie, eestlased, võtsime asja rahulikult. Meie lend pidi väljuma alles õhtul, sellele jõuame kindlalt! Torm aga järjest ägenes. Lend Tallinnasse väljus, kuid meie istusime ikka kaugel lumiste mägede taga kinni. Koju ei saanud sel õhtul keegi, ka need delegatsioonid, kes olid laagrist varem lahkunud. Ägeda tormi tõttu lennud lihtsalt ei väljunud.

Jäimegi laagrisse veel üheks ööks. Ilmselgelt poldud sellise olukorraga arvestatud. Suured taldrikutäied toitu, mida olime laagri jooksul saanud, asendusid kiiresti kapsa- lehtede, näkileibade ning muude ülejääkidega, mida me polnud jõudnud laagri jooksul ära süüa või minema viata. Piisava hulga toidujääkide eest saime tänada neid, kes etteteatamata laagrisse tulemata jätsid. Kartsimise ka elektrikatkestust, sest siis oleksid välja lülitunud radiaatorid ning kraanidest ei oleks enam vett tulnud. Seetõttu hoidsime eriti soojas üht suurt tuba, millesse hädaolukorras kõik magama oleksime mahtunud. Õnneks pidasid elektriliinid tormile

vastu ning sellise probleemiga me tegelema ei pidanud.

nakesed bussi ning jäime ise varusõidukit ootama.

Ka järgmise päeva keskpäevaks poldud teid lahti lükatud, seega otsustasime omal jalal lahkuda. Haarasime kohvrid, panime selga oma kõige soojemad riided ning asusime teele. Lumest puhastatud maantee oli umbes 2 kilomeetrit. Algul ei tundunudki asi nii hull, lumi ulatus vaevalt sääreni. Peagi aga sumpasime puusadeni lumes. Higistena ning külmunutena, valutavate käte ja varvastega jõudsimme maanteele, kus ootasime bussi, mis meid tagasi tsivilisatsiooni sõidutaks.

“Peagi aga sumpasime puusadeni lumes”

Veetsime veel ühe öö host family juures ning ärkasime hommikul vara, et Reykjavikist lennujaama saada. Ootasime neljakesi tuulisel rannapromenaadil bussi. Peale meie oli peatuses veel kolm eakat inimest, kelle kohvrite järgi võis arvata, et neilgi oli lennujaama asja. Buss pidi kesklinnast meie peatusesse sõitma 15 minutit, mingil veidral seletamatul kombel kulus selleks aga hoopis 40. Kui see lõpuks meieni jõudis, selgus, et ruumi on veel vaid kolmele inimesele. Malbete eestlastena lasime va-

Sealt edasi läks õnneks kõik libedalt ning saime õnnelikult koju (küll kolm päeva oodatust hiljem). Jah, ma ei käinud Islandil vaatamas kuulsaid kuumaveallikaid või vulkaane, aga sain siiski täiesti erakordse elamuse. Ühel suvel tahaksin Islandile tagasi minna. Vaadata, milline on laagriplats ja Reykjavik siis, kui maad ei kata kahemeetrised lumehanged.

***CISV - Children International Summer Villages. Rahuhariduslik organisatsioon, mis korraldab noortele rahvusvahelisi laagreid.**

Lootusõpetus – Keiti Vilms

Foto: Johanna-Aurelia Rosin

Meie kooli päikeselise matemaatikaõpetaja Helgi naljanurk

Kertu Kollo

Helgi Suurmetsa õpilased teavad kindlasti, et peaaegu ühestki tunnist ei puudu mõni anekdoot. Need teevad alati tuju heaks nii õpilastel kui ka õpetajal endal. Helgi ise ütleb oma naljade kohta nii: “Hea nali on alati tujutõstev. Eriti meeldivad mulle anekdootid matemaatikast ja blondiinidest – ise olen ka blond. Kuigi blond olemine ei tähenda küll kohe ka „blondiiniks“ olemist, siis vahel on nii hea ka enda üle naerda.” Tahame tuua paar anekdooti ka nende õpilasteni, kes igapäevaselt neid kahjuks kuulda ei saa.

Blondiinid omavahel:

„Kus Sa sündinud oled?“

„Haiglas“

„Issand, tõesti? Aga mis sul viga oli?“

Fotoateljeesse siseneb kleint:

„Palun tehke minust üks kena pilt!“

„9x17?“ küsib fotograaf.

„153, aga mis see siia puutub?“

Istuvad kohvikus füüsik, bioloog ja matemaatik ja jälgivad vastasmaja ust. Majja siseneb kaks inimest ja peagi väljub kolm inimest.

Füüsik ütleb: “Taustsüsteem on erinev.”

Bioloog ütleb: “Nad paljunevad.”

Matemaatik: “Kui majja siseneb veel üks inimene, siis on maja tühi.”

Üks blondiin teisele:

„Ei tea, kus see Aafrika asub?“

„Ei tea, aga ega ta kaugel saa olla, sest üks tõmmu poiss sõidab igal hommikul rattaga minu majast mööda.“

Tamme Lehe kollektiiviga on liitunud uus (luule)nägu: Kädi-Liis Räst. Küsisime temalt ka mõned küsimused, et temaga lähemalt tutvuda.

Mari Krüüner

Miks otsustasid sa tulla just Tartu Tamme gümnaasiumisse?

Tammesse tulin, sest esiteks on see kõige lähedamal mu kodule, mulle meeldib see kool igast otsast ning sain sinna suunda, kuhu tahtsin.

Miks valisid kultuurisuuna?

Valisin kultuurisuuna, sest mulle meeldib teater, kirjutamine, lugemine, keeled ja ajalugu. Selles suunas saan neid õppida ja edasi arendada.

Mida teed siis, kui sul ei ole mitte ühtegi kohustust?

Kui mul pole ühtegi kohustust, siis kuulan tavaliselt muusikat või kritseldan midagi.

Mis sind inspireerib, paneb silmad särama ja toob naeratuse näole?

Mind inspireerib mu trenn (karate) ning see paneb ka mu silmad särama, lisaks inspireerivad mind mu tulevikuplaanid, tahan neid teostada.

Mis on sinu tulevikuplaanid?

Saada Sisekaitseakadeemiasse ja teha head karjääri politseinikuna, saada Koryu-Uchinadi karate jutsu's must vöö, avaldada oma luulekogu.

Kuidas sünnivad sinu luuletused?

Minu luuletused sünnivad lihtsalt, tuleb n-ö hoog peale ja kirjutan lühikese ajaga luuletuse valmis. Üldiselt on see toimunud, kui mul on olnud depressioonihoo vms. Kuna kirjutan üldiselt vabavärssi, siis pole minu jaoks raske sõnu ritta seada. Luuletused tulevad südamest ja otsekoheselt, üldjuhul ilma filtrita.

Ma tahan

Ma ei tea, mida tahta,
kuid tahan midagi teada.

Tahan teada maailmast
kui mõtete rajast.

Ei taha olla jõuetu
ja lihtsalt nurgas jorutada.

Tahan olla tugev
ja maailmas ringi rännata.

Ma ei tea, mida tahta,
kuid tean, et tahan elada!

Sassis

Mu tuba on nii sassis,
mu elu on nii sassis,
mu mõtted on sassis
ja tunded samuti.

Nüüd koristajat vajan,
kes seda segadust korrastaks,
mingit abi ma vajan,
et jälle tugev olla.

Foto: erakogu

Ma vajan kunstniku hingamist – Keiti Vilms

Salaoperatsioon 101 - IMERELV JOOGA

Liisa Kukkes

Jooga - hoolimata adresseeritud asjaolust, et selle mitmekülgsest kombineeritud füüsilise, vaimse ja mentaalse enesekunsti juured ulatuvad iidssesse India aega, valdab tänapäevani jooga suhtes paljude kaasmaalaste päid teatud müstilisus ning ebaselgus.

Argipäraselt seostub lääneliku mõttelaadiga harilikul ja pinnapealsel kodanikul mõiste "jooga" pulkpeenikeste ja siledakoivaliste kondiväänajatega, kes funktsioneerivad ainult päikesevalguse ja erkroheliste smuutide pealt ning propageerivad zen-eluviisi.

Säärane arusaam ei pea küll otseselt paika, kuid selle tekkemehhanism on igati põhjendatud, sest jooga kinnitas kanda ja leidis laiemat toetust meile tuttavas läänemaailmas alles möödunud sajandil. Seetõttu ümbritsevadki teadmatusest põhjustatud erinevad kummastavad stereotüübid joogafääri.

Kuid on kätte jõudnud aeg langetada uduloorid ning valgustada kaasmaalasi sellest imepärasest vahendist. Jooga võlu seisneb tema kasulikkuses ning kõikehõlmavuses. Sellega võib tegeleda igauks hoolimata vanusest, soost, rahvusest, nahavärvist, hinnetest, kontojäägist, kehakaalust, elukohast, postiindeksist, painduvusest ja nii edasi. Samuti pole selleks vaja 400-eurost spordivahust, spetsiaalset kostüümi, kindlat pühapaika ega spordisaali - joogat saab suurepäraselt teostada nii looduse rüppes aasal kui ka vanaema hubases elutoas. Lisaks on jooga ideaalne viis, kuidas kombineerida ning ühendada omavahel vaimne ning füüsiline trenn, sest jooga pakub hingetoitu ja parajat kehalist pingutust.

Tänapäevases tempokas ja ülimalt muutuvas maailmas on kaasmaalased sellega samas rütmis astumiseks sunnitud taluma tohutut koormust ja pinget. Kuna kaasmaalaste loomus on seetõttu äkiliselt kärstitu ning soovib alati silmapilkselt tulemusi saada, siis on jooga just neil sobiv ala. Juba peale paari korda paraneb märgatavalt füüsiline painduvus, tuju, enesetunne ning jooga aitab rahustada mõtete sahtleid ning lahti arutada selles pesitsevaid sasipuntraid. See võib olla eriti kasulik näiteks noortele kaasmaalastele, keda kipuvad kimbutama ärevus, stress, uneprobleemid ning depressioon. Kuid ka vanemate inimeste hinge mokale võib just jooga mett määrida. Seetõttu ongi jooga meditatiivne omadus sisemiste deemonite vastu üks parimaid ja tõhusamaid relvi.

Jooga pikemaajalisel praktiseerimisel näeb tulemusi ka

füüsis - lisaks painduvusele aitab jooga tugevdada lihaseid, parandab rühti ja lükkab isegi istuva eluviisiga kaasmaalaste konksu vajunud lülisambad tagasi sirgemasse konditsiooni. Lisaks on leitud, et jooga mõjub hästi vereringele, annab lükke ainevahetusele, stabiliseerib vererõhku, parandab keskendumisvõimet ja mälu. Jooga kasvatab eneseteadvust ning aitab paremini oma kehaga suhestuda, seda paremini tunda õppida ning austama.

Jooga on tõesti imerelv, kuid siiski oskavad kahjuks kasutada seda imerelva veel vähesed. Kui kaasmaalased mõistaks, kui vähe on tegelikkuses vaja, et primaarsel tasemel saada kätte nii füüsiline koormus, vaimne heaolu ning emotsionaalne rahu, siis arvatavasti tõuseks paljude kaasmaalaste elukvaliteet killukese võrra kõrgemale.

*Tagatipuks otsustasime leida ka ise ühe algaja ning julge joogahuvilise **Liisu-Johanna Olgo**, kes ise pole veel kõrgtasemel joogaguru, ent selle eest vapper pealehakkaja. Ta oli meelsasti nõus demonstreerima paari joogapoosi, mis on entusiastlikele stardiplatvormilt alustajatele suurepäraseks alguspunktiks.*

1. Balasana. Kerge venitus puusadele, reitele ning pahkluudele. Aitab vähendada stressi.

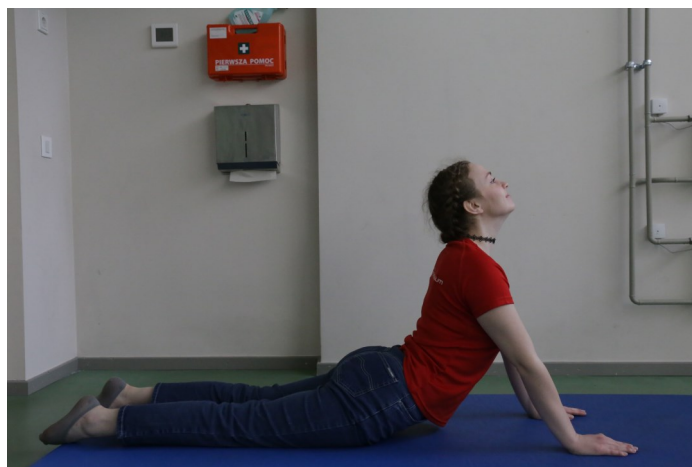
2. Paschimottanasana. Venitab selga, põlvekõõluseid, õlgu. Parandab seedimist ja vähendab puhitustunnet kõhus.

3. Adho Mukha Svanasana. Tugevdab käsi ja jalgu. Venitab õlgu, põlvekõõluseid, sääremarju. Vähendab stressi.

4. Bhujangasana. Tugevdab selga. Venitab rinda, õlgu, kõhtu.

5. Nadi Shodhana Pranayama. Vähendab stressi ja ärevust.

Fotod: Liisa Kukkes

TTG laulab

Johanna Keres

Solistide konkurss toimus 14. märtsil Tamme gümnaasiumi aulas juba kolmandat korda. Sel aastal oli lauljaid 12, mida on rohkem kui eelnevatel kordadel. Iga võistleja pidi esitama kaks laulu, millest üks pidi olema eestikeelne ja teise laulu keel võis olla omal valikul. Kohal oli ka auväärne žürii, mille koosseisu kuulusid: meie kooli õpilasesinduse liige Ronja Juurma, õpetaja ja karjäärikoordinaator Merit Luik, meie kooli vilistlane ja laulukirjutaja Peep Puis ning žürii püsiliige Ants Johanson.

Aulasse sisenedes oli näha, et ka publikut oli rohkem kui eelmisel aastal, millest võib järeldada, et solistide konkurssi saadab edu ja huvi selle vastu on aina suurem.

Rahvarohkusest hoolimata oli õhkkond soe ja hubane ning võis arvata, et kõik tundsid end hästi. Enne võistluse algust sai sõna direktor Ain Tõnisson, kes üllatas kõiki kohalviibijaid oma direktorite ansambli meeleoluka esitusega. Kuid siis oligi kord solistide käes.

Esitused olid kõik huvitavad ja omanäolised. Lauldi nii ballaade, tuntud lugusid kui ka esinejate endi lemmiklaule. Kuid sel aastal ei osalenud konkursil ainult meie kooli õpilased. Nimelt astus lavale ka Tamme Kooli 9.b klassis käiv Kristjan. Võiks ju arvata, et enne võistlusel osalemist ja laval rahva ees laulmist on närv korralikult sees, kuid solistide konkursil seda silma ei paistnud. Näis, et esinejad tundsid end kui kalad vees. Kui kõik laulud kuulatud said, oli aeg pausiks, mille ajal sai nautida 10. tehnoloogiaklassi noorte tantsukava, millega võideti ära TTG tantsuvõistlus. Lisaks sai publik valida rahva lemmiku ja žüriil oli aega otsustada, kellest saab solistide konkursi võitja. Rahva lemmikuks osutus sel aastal kaks esinejat, kelleks olid Janetta Lukk ja Elis Talvet, kuid žürii arvates vääris esimest kohta Hedy-Marja Maasik.

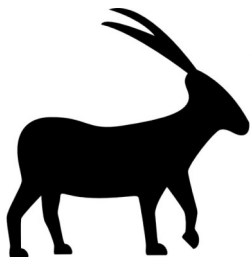
Hedy-Marja õpib Tartu Tamme Gümnaasiumi 11. ME klassis ja on laulmisega tegelenud juba algklassides, kuid siis tekkis laulmisesse paus ja ta keskendus pigem klaverimängule ja laulis ainult oma lõbuks või kooris. Mõtte osaleda solistikonkursil andis Hedyle tema parim sõber, kes nende igal kohtumisel üritas veenda teda minema. Kui Hedy lõpuks nõus oli, ei saanud ta enam minemata jätta, sest lubadusi tuleb ju täita. Ta esitas konkursil Mari Jürjensi "Paradiisi" ja Beyoncé'i "Sandcastles'i". Neiu väidab, et oli enda võidust kuuldes väga üllatunud, sest tema arvates olid enamik konkurendid kõvasti paremad lauljad kui tema, kuid on enda võidu üle siiski väga rõõmus.

Foto: Lisette Lill

Kiheluse vastu aitavad sügavad tunded – Keiti Vilms

Jäär- Uraan ei ole taaskord jäära jaoks soodsas seisus. Võid tunda vastupandamatut tungi haarata järgmise šokolaadi või jäätise järele, kuid paraku ei mõju see hästi suvisele figuurile. Liigselt muretseda pole aga vaja, kuna suvi tuleb ju järgmisel aastal uuesti!

Kaalud-Kevadel soosib kaalude finantsilist seisu Marss, mistõttu on hea aeg suuremateks investeeringuteks. Ette tuleb vaadata aga armueluga, kuna Veenus võib suhted kodarate vahele ajada.

Sõnn- Sõnni jaoks on kevad suurepärase aeg sensitiivi külastamiseks ning oma tšakrate kontrollimiseks. Siiski tuleks ettevaatlik olla petiste otsa sattumise osas, kuna spiraalses maailmas seigeldes ei või milleski kindel olla.

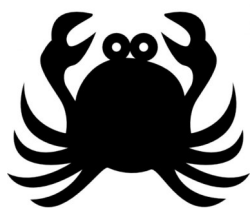
Skorpion – Soojemad ilmad ja linnulaul võivad skorpioni pea keema ajada ning see toob endaga kaasa ka halvemad hinded. Seega tuleks kooliga eriliselt ettevaatlik olla. Pluuto ei mõjuta küll skorpioni armuelu positiivselt, kuid toob ennenägematut õnne kaardimängus.

Kaksikud- Pärast Pluuto päikese-süsteemist välja arvamist võib kaksikutel olla tunne, et nende teine pool on kadunud. Kevadel on võimalik seda aga kompenseerida, kuna koos linnuparvedega võib saabuda ka kauaoodatud hingesugulane.

Ambur – Maa tiirlemine soosib amburi tervist eriti positiivselt. Kahjuks ei kaasne sellega head õnne, mistõttu tuleks kooli kõndides hoolikalt jalge ette vaadata vältimaks lume alt välja sulanud kõdunenud lehekarva fekaalijäänuseid ja libedaid banaanikoori.

Vähk – Erinevalt teistest tähtkuju-dest tunneb vähk, et kevad on aeg kivi alla peitu pugemiseks. Soovid põgeneda kohustuste eest ning see toob kaasa põrumise koolis. Jupiteri lähedus Maale aitab seda aga vältida - eriti efektiivse tulemuse saavutamiseks lisa oma dieeti palju maltsa.

Kaljukits – Soojemad tuuled panevad kaljukitse rõõmsalt ringi kepslema ning väikestes asjades ilu nägema - näiteks astumine koolitualetti, mida ei kaunista kollakad uriinipritsmed. Ettevaatlikkusega tuleks suhtuda aga sõprussuhetesse, kuna teised tähtkujud ei pruugi kevadest samasugust vaimustust tunda.

Lõvi-Lõville omane uhkus võib veel ebasoodsast Saturni seisust kadunud olla, kuid selle vastu aitab kevadel Tinderi allalaadimine. Veenus mõjutab lõvi armuelu väga tugevalt ning soodustab partneri leidmist nii vabamalt lõbutsemiseks kui ka püsisuhteks.

Veevalaja – Kevadine päikese-paiste mõjub veevalajatele eriti silmipimestavalt. Tuleks kanda päikeseprille, et suur valguseküllasus ei takistaks märkamast erilist kaaslast, kelle Veenus Sinu teele on saatnud! Samuti ei tohiks tärkava armuleegi varjus viimseid pingutusi koolis ära unustada.

Neitsi-Päevade pikenemine toob neitsi jaoks kaasa erakordse võime matemaatikast magistri tasemel aru saada. Tuletised, algoritmid, piirväärtused - oled kõigeks võimeline! Kahjuks nõrgeneb Päikese temperatuuri tõttu keelevaist ning kaasneb võimalik lugemisoskuse kadumine või keelehalvatus.

Kalad- Tänu Merkuuri heale positsioonile jääb mulje, nagu ujuks kalad justkui läbi kevade. Ometi tuleb ette vaadata, kuna kevadeti on karud jõgede ääres valvel ning kogemata võib mõne maomahla-de embuses lõpetada.

Meie inimesed

Foto: Liisa Plovits

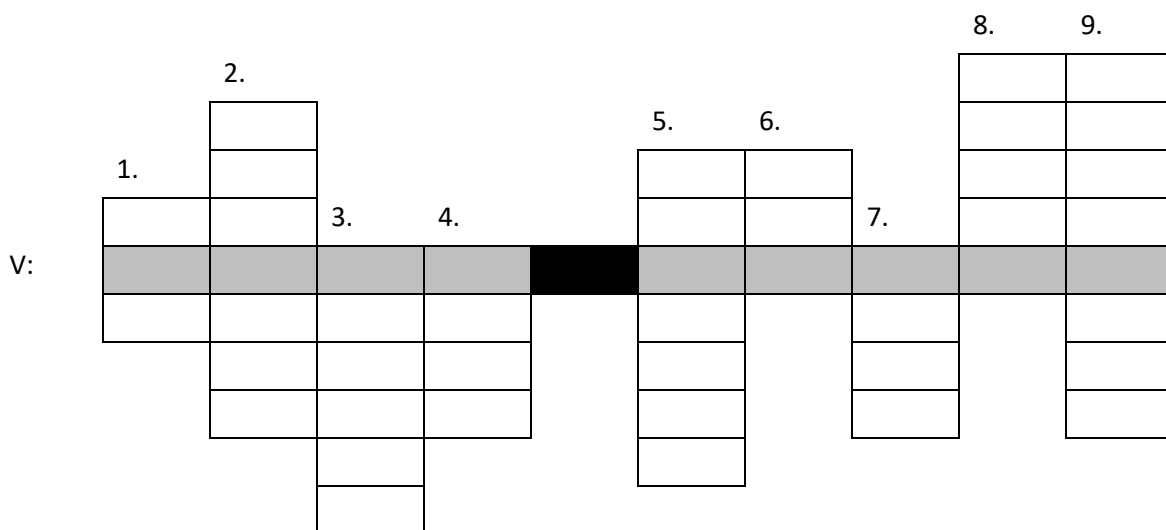

Foto: Lisette Lill

1. Desoksüribonukleiinhape
2. Enne korruptant, siis jagan, liidan ja ...
3. Mis planeet arvati 2006. aastal Päikesesüsteemist välja?
4. Eesti Vabariigi esimene president
5. Presidentaalne vabariik, kus riigipea valimistel on tulemus ette teada
6. Divesinikoksiid
7. Ja, ning, ega, ehk, või, nii...kui ka - nende ette ... ei käi
8. Kuhu sõidavad Eesti maksud?
9. Kes jättis esimesele üldlaulupeole minemata arvates, et see oli liiga saksameelne?

Just ristsõna vastus iseloomustab Tamme gümnaasiumi noori, sest tänavu aasta märtsis toimunud teadusvõistlusel jäi võit koju.

„Kus sa oled?” jõudis tiimikaaslane mulle sõnumineerida, samal ajal kui mina tormasin juba alanud võistlusele. Oma laua taha maha istunud, jagasime tiimikaaslastega ülesanded omavahel ära ja sai hakata oma teadmisi proovile panema, sest iga kümne minuti järel pidi vähemalt ühe lahendustest ära andma. Lauale oli pandud ka ajakava, kus oli näha, kus ja millal meie tiim pidi teatud punktis olema. Näiteks oli üks meditatiivne punkt, kus õpilane Mari oli kokku kukkunud ning talle tuli abi osutada kuni kiirabi tulekuni. Lisaks abi osutamise punktile oli ka looduse teemaline punkt, kus tuli puuklotside järgi puuliigid selgeks teha või vaadata mikroskoobist erinevaid molluskeid. Samal ajal kui võistlusel käis sagimine Tartu Tamme, Jõgevamaa, Võru, Põlva riigigümnaasiumite, Riga Julgas Gimnazija ja Tampere Sammon Keskuslaski võistkondade vahel, pidid ülejäänud Tamme Gümnaasiumi klassid koostama praktilise õppevideo. Võistluse suureks finaalsaks oli paberist tornide ehitamine, mille võitsid kõige pikema torni ehitajad. Üldkokkuvõttes võitis 2018. aasta Napp Nokib teadusvõistluse Lauri Lopp 11. TE-st, Koit Reinkubjas 11. TE-st, Knuth Helekiivi 11. TE-st, Märt Kuld 11. LO-st, Naomi Charlotta Andersson 11. ME-st. Lehe poolt õnnitleme võitjaid! Kuid meele tuleb siiski pidada: tähtis on osavõtt, mitte võit!

Emakeelenädala luulevõistluse parimad

“Julge puudutada...” Martti Teder, Hendri Tammik, Robert Trummal 12. LO (1. koht)

Julge puudutada teiste hingekeeli,
puuduta mu hinge, südant ja meeli,
just kui Vanemuine sõrmitseb kannelt,
on harmoonias armastus Eestimaas tallel.
On asju, mida ütelda ei tasu,
jumal, ole tänatud, et Eesti Araabias ei asu!
(Kui välja jätta naftakasu)

Karolina Aruksaar 10. IT (2.-3. koht)

Üksinda
Kõnnin üksinda lõpmata pikki teid,
vahel pean jõgedelgi sõudma.
Ületan vesiseid soid ja kuivi kõrbeid,
lõppude lõpuks peaksin kuhugi jõudma.
Vahemaad on nii pikad ja väsitavad,
neid käies kuskile jõuda on raske.
Kuid ma üritan ikka, las teisedki näevad,
mul ainult edasi minna laske.
Edasi minnes läbin tihedaid metsi,
seilan üksinda mööda tundmatuid meresid.
Seisan kuristike sügavustega silmitsi
ning ületan kõrgustesse ulatuvaid mägesid
Nii ainult käies ja käies
olen jõudnud oma unistuste kohta.
See on kui kaunimast kaunim taies,
nüüd on hingerahu, ma enam ei ohka.

“Igatsus vabadusest” Lauri Lopp 11. TE (2.-3. koht)

Igatsus vabadusest...
Meid alati midagi rõhub,
rõhub ja ikkes hoiab.
Me vabadusseina lõhub
ja meie igatsust toidab
Suur igatsus olla on vaba,
vaba kui ürgne lind
või loom keset lõputut raba.
Nii vabadus igatsen sind.
On ju elu see, mis meid ikkes hoiab,
tööle ja kooli ajab
Kui hommikul päike koidab
ja töö tegemist vajab.
On vabadus minu sõber,
kes mind kuskil seal kaugel ootab.
Kui mind alati valvav sõdur,
kes ei iial mujale vaata.
See sõber on igavene,
kui meri mis lõputult laiub.
Saab vabaks vaid inimene,
kui hoog tal lõplikult vaibub.

Kel janu, sel jamad- Keiti Vilms